

Sylabus na rok akademicki 2019/2020														
Opis przedmiotu kształcenia														
Nazwa modułu/przedmiotu Patomorfologia											Grupa szczegółowych efektów kształcenia			
											Kod grupy C	Nazwa grupy Nauki Morfologiczne		
Wydział	Lekarski													
Kierunek studiów	lekarski													
Specjalności	Nie dotyczy													
Poziom studiów	jednolite magisterskie X* I stopnia X II stopnia ☐ III stopnia ☐ podyplomowe ☐													
Forma studiów	X stacjonarne X niestacjonarne													
Rok studiów	2										Semestr studiów:	X letni		
Typ przedmiotu	X obowiązkowy ☐ ograniczonego wyboru ☐ wolny wybór/ fakultatywny													
Rodzaj przedmiotu	☐ kierunkowy X podstawowy													
Język wykładowy	X polski ☐ angielski ☐ inny													
* zaznaczyć odpowiednio, zamieniając ☐ na X														
Liczba godzin														
Forma kształcenia														
Jednostka realizująca przedmiot	Wykłady (WY)	Seminaria (SE)	Ćwiczenia audytoryjne (CA)	Ćwiczenia kierunkowe - niekliniczne (CN)	Ćwiczenia kliniczne (CK)	Ćwiczenia laboratoryjne (CL)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (CS)	Zajęcia praktyczne przy pacjencie (PP)	Ćwiczenia specjalistyczne - magisterskie (CM)	Lektoraty (LE)	Zajęcia wychowania fizycznego-obowiązkowe (WF)	Praktyki zawodowe (PZ)	Samokształcenie (Czas pracy własnej studenta)	E-learning (EL)
Semestr zimowy:														
Semestr letni														
Katedra i Zakład Patomorfologii	30			55										
Razem w roku:	30			55										
Cele kształcenia: (max. 6 pozycji)														
<p>C1. zapoznanie studentów z podstawowymi problemami współczesnej patologii</p> <p>C2. poznanie mechanizmów powstawania podstawowych jednostek chorobowych</p> <p>C3. umiejętność korelowania obrazu makro- i mikroskopowego komórek, tkanek i narządów z obrazem klinicznym</p> <p>C4. rozpoznawanie podstawowych schorzeń przy użyciu mikroskopu świetlnego</p> <p>C5. znajomość zasad techniki sekcyjnej i jej wykorzystania w praktyce</p> <p>C6. umiejętność interpretacji danych z różnych źródeł, w tym z patologii, dla efektywniejszej diagnostyki schorzeń o znaczeniu cywilizacyjnym (układu krążenia, nowotworów, cukrzycy itp)</p>														

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów kształcenia oraz formy realizacji zajęć:				
Numer efektu kształcenia przedmiotowego	Numer efektu kształcenia kierunkowego	Student, który zaliczy moduł/przedmiot wie/umie/potrafi	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia (formujące i podsumowujące)	Forma zajęć dydaktycznych ** wpisz symbol
W. 25	C.W.25	Zrozumienie, definiowanie, wyjaśnianie i uzasadnianie nazewnictwa patomorfologicznego	Odpowiedź ustna, kolokwium, egzamin ustny; test	WY, CN
W. 26	C.W.26	Zrozumienie, definiowanie, wyjaśnianie i uzasadnianie podstawowych mechanizmów uszkodzenia komórek i tkanek	Odpowiedź ustna, kolokwium, egzamin ustny; test	WY, CN
W.27	C.W.27	Zrozumienie, definiowanie, i wyjaśnianie podstawowych problemów współczesnej patologii, głównie schorzeń o znaczeniu cywilizacyjnym	Odpowiedź ustna, kolokwium, egzamin ustny; test	WY, CN
W.30	C.W.30	Zrozumienie, definiowanie, wyjaśnianie, uzasadnianie i zapamiętanie przebiegu zapaleń swoistych i nieswoistych oraz procesów regeneracji tkanek i narządów	Odpowiedź ustna, kolokwium, egzamin ustny; test	WY, CN
U. 09	C.U.09	Umiejętność rozwiązywania podstawowych problemów z zakresu szczegółowej patologii narządowej, doboru badań mikroskopowych i wychwytywania zmian makroskopowych w celu postawienia odpowiedniej diagnozy	prezentacja, odpowiedź ustna	WY, CN
U.11	C.U.11	Umiejętność powiązywania obrazów uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi chorób, wywiadem i wynikami badań laboratoryjnych	odpowiedź ustna, kolokwium	WY, CN

** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytoryjne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM - ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); PZ- praktyki zawodowe; SK - samokształcenie, EL- E-learning.

Proszę ocenić w skali 1-5 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw:
Wiedza: +++

Umiejętności: +++	
Kompetencje społeczne:	
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)	Obciążenie studenta (h)
1. Godziny kontaktowe:	85
2. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):	27,5
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	112,5
Punkty ECTS za moduł/przedmiotu	4,0
Uwagi	
Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty kształcenia)	
Wykłady	
<ol style="list-style-type: none"> WSTĘP : historia patomorfologii, przyczyny chorób i pojęcia: choroba dziedziczna, wrodzona, nabyta, rodzinna; metody diagnostyczne stosowane w patomorfologii [metody standardowe i pomocnicze], elementy prawne dotyczące patomorfologii, markery nowotworowe, proteomika. ZWYRODNIENIA: białkowe, tłuszczowe, śluzowe, cukrowe, przemiana barwnikowa i wapniowa, porfirie MARTWICA: apoptoza, autofagia, patologia macierzy pozakomórkowych, znamiona śmierci, zanik i starzenie się ustroju, śmierć i regeneracja, naprawa, gojenie się ran, metaplazja. SKRZEP, ZAKRZEP, KRWOTOK, ZATOR, PRZEKRWIENIE, NIEDOKRWIENIE, ZAWAŁ, OBRZĘKI PATOLOGIA ZAPALEŃ: klasyfikacja zapaleń, zapalenia ostre i przewlekłe ZAPALENIA SWOISTE: kiła, gruźlica, sarkoidoza, promienica, dur brzuszny, listerioza, toksoplazmoza, brucelloza, tularemia, trąd, trąd słowiański wścieklizna, grzybice, choroby wirusowe IMMUNOPATOLOGIA ZAPALEŃ; choroby autoimmunologiczne, choroby alergiczne – patomorfologia zmian narządowych, mikrochimeryzm ROZROST, PRZEROST, : różnicowanie komórkowe, ogólna charakterystyka nowotworów, stany przedrakowe, zespoły paraneoplastyczne, karcynogeneza, epidemiologia nowotworów, klasyfikacja TNM, spersonalizowana terapia nowotworów NOWOTWORY NABŁONKOWE: rak przedinwazyjny, cytodiagnostyka nowotworów, nowotwory łagodne i złośliwe, drogi szerzenia się nowotworów NOWOTWORY NIENABŁONKOWE: podział i charakterystyka, zmiany rzekomowotworowe UKŁAD ODDECHOWY: zaburzenia rozwojowe, zaburzenia w krążeniu, zmiany w upowietrznieniu, zapalenia płuc, pylice UKŁAD ODDECHOWY CZ. II : nowotwory płuca, opłucnej, choroby opłucnej i śródpiersia SERCE: wady rozwojowe, zapalenia, kardiomiopatie, nowotwory serca NACZYNIJA I CHOROBY TĘTNIC: żyły, naczynia limfatyczne, nowotwory w naczyniach krwionośnych i limfatycznych, patomorfologia miażdżycy PRZEWÓD POKARMOWY CZ. I: Jama ustna, ślinianki, przełyk, żołądek	
Seminarium	
Ćwiczenia	
<ol style="list-style-type: none"> WSTĘP : historia patomorfologii, metody diagnostyczne stosowane w patomorfologii [metody standardowe i pomocnicze], elementy prawne dotyczące patomorfologii, markery nowotworowe, proteomika. ZWYRODNIENIA: białkowe, tłuszczowe, śluzowe, cukrowe, przemiana barwnikowa i wapniowa, porfirie. MARTWICA: apoptoza, znamiona śmierci, zanik i starzenie się ustroju, śmierć i regeneracja, naprawa, gojenie się ran, metaplazja. SKRZEP, ZAKRZEP, KRWOTOK, ZATOR, PRZEKRWIENIE, NIEDOKRWIENIE, ZAWAŁ, OBRZĘKI PATOLOGIA ZAPALEŃ: klasyfikacja zapaleń, zapalenia ostre i przewlekłe ZAPALENIA SWOISTE: kiła, gruźlica, sarkoidoza, promienica, dur brzuszny, listerioza, toksoplazmoza, brucelloza, tularemia, trąd, trąd słowiański wścieklizna, grzybice, choroby wirusowe IMMUNOPATOLOGIA ZAPALEŃ; choroby autoimmunologiczne, choroby alergiczne – patomorfologia zmian narządowych ROZROST, PRZEROST, : różnicowanie komórkowe, ogólna charakterystyka nowotworów, stany	

- przedrakowe, zespoły paraneoplastyczne, karcynogeneza, epidemiologia nowotworów
9. **NOWOTWORY NABŁONKOWE:** rak przedinwazyjny, cytodiagnostyka nowotworów, nowotwory łagodne i złośliwe, drogi szerzenia się nowotworów
  10. **NOWOTWORY NIENABŁONKOWE:** podział i charakterystyka, zmiany rzekomowotworowe
  11. **UKŁAD ODDECHOWY:** zaburzenia rozwojowe, zaburzenia w krążeniu, zmiany w upowietrznieniu, zapalenia płuc, pylice
  12. **UKŁAD ODDECHOWY CZ. II :** nowotwory płuca, opłucnej, choroby opłucnej i śródpiersia
  13. **SERCE:** wady rozwojowe, zapalenia, kardiomiopatie, nowotwory serca
  14. **NACZYNIA I CHOROBY TĘTNIC:** żyły, naczynia limfatyczne, nowotwory w naczyniach krwionośnych i limfatycznych, patomorfologia miażdżycy
  15. **Ćwiczenie odróbkowe**

Inne

Literatura podstawowa: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje)

1. Kumar, Cotran, Robbins „Patologia” pod redakcją W. Olszewskiego; Urban & Partner 2005 lub nowsze wydanie,
2. J.Stachura, W.Domagała “Patologia – znaczy słowo o chorobie”. Antykwa 2003, lub nowsze

Literatura uzupełniająca i inne pomoce: (nie więcej niż 3 pozycje)

1. Bazy danych internetowe, np. Surgical Pathology Outlines
2. Polish Journal of Pathology lub inne czasopisma specjalistyczne

Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych: *laboratorium cytologiczne i histopatologiczne z wyposażeniem (parafinator, kriostat, mikrotom, urządzenie do barwienia preparatów), mikroskopy świetlne i preparaty mikroskopowe, prosektorium z wyposażeniem (stół z oświetleniem, zestawy narzędzi prosektoryjnych), rzutniki multimedialne i komputery oraz monitory do pracy indywidualnej*

Warunki wstępne: brak

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: **Obecność na zajęciach i zaliczenie kolokwium na zajęciach są warunkami dopuszczenia do egzaminu końcowego testowego.**

Egzamin praktyczny - prezentacja przypadków medycznych – przygotowanych przez studentów i realizowany w trakcie semestru letniego

Egzamin teoretyczny - test końcowy – 100 pytań/5 odpowiedzi do każdego pytania, w tym jedna prawidłowa odpowiedź

Ocena:	Kryteria oceny zaliczenia przedmiotu
Bardzo dobra (5,0)	85%
Ponad dobra (4,5)	80%
Dobra (4,0)	75%
Dość dobra (3,5)	70%
Dostateczna (3,0)	65%

Nazwa i adres jednostki prowadzącej moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

Katedra i Zakład Patomorfologii Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu ul. Marcinkowskiego 1, 50-368 Wrocław,
tel. 71 784 12 20; krzysztof.simonowicz@umed.wroc.pl

Koordinator / Osoba odpowiedzialna za moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

prof. dr hab. Piotr Ziółkowski - profesor zwyczajny tel. 71 784 12 12

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia: Imię i Nazwisko, stopień/tytuł naukowy lub zawodowy, dziedzina naukowa, wykonywany zawód, forma prowadzenia zajęć .

prof. dr hab. Piotr Ziółkowski - profesor zwyczajny, wykłady

dr hab. n. med. Beata Osiecka – adiunkt; ćwiczenia

dr n. med. Krzysztof Simonowicz – adiunkt; ćwiczenia

dr n. med. Marta Woźniak – adiunkt; ćwiczenia

dr n. med. Wojciech Rzeszutko – st. Wykładowca, ćwiczenia

dr n. med. Zdzisław Woźniak- st. wykładowca; ćwiczenia

lek med. Danuta Szkudlarek - asystent, ćwiczenia

dr n. med. Marta Rzeszutko –ćwiczenia

dr n. med. Elżbieta Górzyńska – ćwiczenia

lek. med Kamil Olejnik –ćwiczenia

lek. med. Izabela El Hassanieh – ćwiczenia

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
KATEDRA PATOMORFOLOGII
Zakład Patomorfologii
adiunkt dydaktyczny
dr n. med. Krzysztof Simonowicz

Data opracowania sylabusa

30.09.2019

Sylabus opracował(a)

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia

Podpis Dziekana właściwego wydziału

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
WYDZIAŁ LEKARSKI
DZIEKAN

prof. dr hab. Andrzej Hendrich

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
KATEDRA PATOMORFOLOGII
ZAKŁAD PATOMORFOLOGII
kierownik
prof. dr hab. Piotr Ziółkowski